

DE LEYEN, DEEL 4

Lies Haan-Beerends

In aflevering 2 heb ik u verteld over de raadsvergadering van 15 oktober 1971, waarin zowel het rapport Kwantes als het door de Werkgroep de Leyen opgestelde rapport De Leyen werden besproken. In aflevering 3 vertelde ik u over de naar aanleiding daarvan bij de gemeente binnengekomen reacties, waarbij vooral het rapport 'De Leyen in last!!' van de actiegroep De Leyen aan de orde kwam. In deze aflevering zal ik u vertellen wat er besproken en beslist werd betreffende de Leyen op de raadsvergadering van 3 mei 1973. Op de agenda stond als punt 17 'Voorstel tot het realiseren De Leyen'. Het voorstel van B. en W. luidde als volgt:

„a. een verdere realisering van het plan De Leyen tot een uitgangspunt van beleid te maken
b. de onder a bedoelde verdere realisering te beperken tot variant A.”

Bij variant A zouden weliswaar enkele percelen eiken, een rij fijnsparren, een perceel grove dennen en een perceel met gemengde begroeiing gespaard worden – percelen die aanvankelijk ook bebouwd zouden worden – maar er zou toch meer natuur verloren gaan dan bij variant B het geval zou zijn.

De voorzitter, burgemeester mr. A.A.J. Goldberg, voorzag een moeizame discussie. Hij stelde voor deze te beperken tot twee instanties, waarbij hij niet uitsloot dat, wanneer er dringende redenen waren, ook daarna nog opmerkingen zouden kunnen worden gemaakt. Nadat de raad in eerste instantie had gesproken zouden B. en W. een kort beraad houden. Daarna zou men gestelde vragen beantwoorden, waarna de raad in tweede instantie kon spreken.

De heer Van der Linden beet het spits af namens CC '70, een partij die bestond uit leden van de ARP, de CHU en de KVP. Hij merkte op dat de stapels bescheiden betreffende dit agendapunt gedurende de voorbereidingen gestaag gegroeid waren. De behandeling zou veel tijd vergen en alleen hij zou de hele avond aan het woord kunnen zijn. Hij moest zich echter noodgedwongen beperken. Zijn fractie was de mening toegedaan, dat de beslissing die genomen zou moeten worden tijdens deze vergadering wellicht de belangrijkste was, die de raad in de zittingsperiode moest nemen. Het ging immers om het welzijn van de Biltse gemeenschap. Hij vroeg zich af of

dat welzijn werd gediend door woningbouw – met name sociale woningbouw – dan wel door verantwoord milieubeleid. Zijn fractie had zich grondig voorbereid, zo vertelde hij. Men had onder andere gesprekken gevoerd met burgers en met leden van de actiegroep De Leyen. Sociale woningbouw stond bij zijn fractie hoog in het programma. De fractie was echter ook de mening toegedaan, dat de juiste temporisering in de voortzetting van de woningbouw vereist was. Dat betekende dat er gebouwd moest worden naar behoefte. CC '70 was van oordeel dat er in het vervolg telkens moest worden geëquitéerd, teneinde de noodzaak van verdere bouw vast te stellen. Mede daarom gaf de fractie de voorkeur aan wijziging van het inschrijvingsbeleid. Alleen economische gebondenheid zou de norm mogen zijn. Bovendien zouden diegenen die binnen een straal van 20 km van de gemeente woonachtig waren hun urgentie moeten verliezen. Wel vond de fractie dat er, 27 jaar na de oorlog, nog steeds een grote behoefte was aan woningen. Zijn partij maakte zich dan ook ernstige zorgen over de vertraging die dreigde door onder meer de acties van de actiegroep De Leyen. Het was, zo vond zijn fractie, onvermijdelijk om ter wille van woningbouw 'hakhout, bossages en zelfs bomen' op te

offeren. Weliswaar had de actiegroep een goed rapport samengesteld waardoor bewustwording op gang werd gebracht, toch vond zijn fractie dat er op korte termijn voor voortzetting van betaalbare woningbouw moest worden gekozen. De bouwkosten zouden immers alleen maar stijgen. Kon men nu premiekoopwoningen bouwen tussen f 60.000,- en f 70.000,-, over vier jaar zouden de kosten wel eens f 75.000,- tot f 90.000,- kunnen bedragen. Na nog wat verdere uiteenzettingen werd uiteindelijk door Van der Linden gezegd dat zijn fractie voorstander was van variant A. De fractie wilde echter een andere formulering hanteren omdat men uitdrukkelijk koos voor temporisering. Steeds opnieuw moest worden bekeken of woningbouw noodzakelijk was. De fractie verzocht met klem de beschrijving van het door B. en W. gedane voorstel als volgt te wijzigen:

- a. Een verdere bebouwing van het plan De Leyen tot ontwikkeling te brengen.
- b. Het bestemmingsplan De Leyen vast te stellen op variant A, onder voorwaarde dat het beleid erop wordt gericht bij de uitwerking van dit bestemmingsplan zoveel mogelijk bos te sparen."

Van der Linden vroeg het college dit voorstel in stemming te brengen.

De volgende spreker was de heer Katan, die namens de VVD het woord nam. In zijn fractie stond woningbouw op nummer één, zo zei hij. Maar ook het milieuprobleem had de aandacht. Zijn fractie koos voor variant B, waarbij het bos gespaard zou worden en er veel minder woningen zouden worden gerealiseerd. Over drie tot vijf jaar zouden er volgens zijn fractie voldoende woningen zijn gebouwd en werd verdere groei niet noodzakelijk geacht. De VVD had zich al eerder uitgesproken over het feit dat men in de toekomst de grens betreffende het inwonertal van de gemeente zou willen leggen bij 40.000. Nu men over nieuwe informatie beschikte zou men zelfs dit getal willen verlagen tot 35.000. Eigenlijk vond de fractie het nog te vroeg om te kunnen beslissen. Toch was zijn fractie van mening dat men nu een standpunt diende te bepalen betreffende de grens van het te bebouwen gebied.

De heer Katan betreurde het ten zeerste dat er in de pers al werd vermeld dat het voorstel van het college – variant A (waarbij een belangrijk deel van het zijns inziens belangrijke bos gekapt zou moeten worden) – met 11 tegen 10 stemmen zou worden aangenomen. Als de uitslag van de nog te houden stemming eigenlijk al duidelijk was, stond de raad hier zijns inziens alleen voor de tribune te praten en was men

duis niet meer aan het beraadslagen. Indien het verschil tussen voor- en tegenstemmers miniem klein zou zijn dan zou men kunnen spreken van een 'Pyrrusoverwinning'. Daar zou niemand mee gebaat zijn. Degenen die het milieu wilden behouden niet, omdat een dergelijk besluit bij hogere instanties ongetwijfeld onvoldoende indruk zou maken. Maar meer nog zou dat gelden voor degenen die op spoedige woningbouw aandrongen, omdat naar de overtuiging van zijn fractie gedeputeerde staten zeer kritisch zouden kijken wanneer een voorstel met slechts 11 tegen 10 stemmen werd aanvaard. Hij zou gelijk krijgen.

Na de heer Katan kreeg de heer Korsten het woord die namens de fractie D'66 sprak. Alvorens het standpunt van zijn fractie te verwoorden wilde Korsten erop wijzen, dat zijn fractie er in de raad bij verschillende gelegenheden op had aangedrongen dat niet alleen de raadsleden maar ook geïnteresseerde burgers in een vroeg stadium zouden moeten worden betrokken in het besluitvormingsproces. Betreffende het plan De Leyen betreurde de fractie het in hoge mate dat er geen wezenlijke discussie was geweest met geïnteresseerden. Die hadden niet de mogelijkheid gehad om invloed uit te oefenen. Er was daardoor wantrouwen

en agressie ontstaan. Het merendeel van de informatie, die nodig was om met kennis over het plan De Leyen te kunnen oordelen, berustte immers bij het college. De fractie van D'66 achtte het niet juist dat op die informatie door het college het stempel 'vertrouwelijk' werd gedrukt. Raadsleden konden zich daardoor niet onbelemmerd laten voorlichten en geïnteresseerde derden werden buiten het besluitvormingsproces gehouden. Daardoor zouden er wel eens veel bezwaarschriften kunnen komen, meende de heer Korsten. Ook hij zou gelijk krijgen. Voor de fractie van D'66 had woningbouw voor die categorieën van de bevolking, die zonder steun van de gemeenschap geen dak boven hun hoofd zouden kunnen krijgen, een heel hoge maatschappelijke waarde. Zo'n hoge waarde zelfs, dat verdere bebouwing in de Leyen niet slechts aanvaardbaar, doch zelfs noodzakelijk geacht werd. Wel diende te worden vastgesteld hoeveel woningen er nodig waren. Ook wenste men dat alle te bouwen woningen in de woningwetsector vielen en tegen zo laag mogelijke huren beschikbaar zouden komen. Er zou alleen gebouwd moeten worden voor diegenen die al vaak het bordje 'vol' voor hun neus vonden. Zijn fractie koos niet voor variant A, omdat men op grond van verstrekte gegevens niet voldoende overtuigd was, dat

het noodzakelijk was een groot natuurgebied op te geven. Wel was men overtuigd van de grote nood van een aantal woningzoekenden. „Uitgaande van die nood en met een beroep op de redelijkheid van alle betrokkenen pleiten wij opnieuw voor het aangaan van een discussie met de actiegroep De Leyen. De nood moet worden gelenigd, daarom moet precies worden becijferd hoeveel huizen nodig zijn en hoe goedkoop wij die kunnen maken. Deze planning zou moeten plaatsvinden in samenspraak met de geïnteresseerde burgers in deze gemeente. Dat voorkomt onnodige polarisatie, die weer het indienen van bezwaarschriften en vertraging ten gevolge heeft. Dan komt men weer in de sfeer van wantrouwen waarmee niemands belang is gediend.”, zo sprak de heer Korsten,

Na deze stortvloed van woorden kwam de heer Bos van de PvdA/PPR aan het woord. Hij merkte op dat in het gebied waarover die avond gesproken werd inmiddels al 271 woningen waren gebouwd (dat waren de eerst gebouwde z.g. keuzewoningen aan de Berlagelaan, zijnde de oneven nummers 51 tot en met 91, de 225 woningwetwoningen, zijnde de kwartieren (met uitzondering van het Hendrik de Keyserkwartier, het J.J.P. Oudkwartier en het Bakemakkwartier) en 25 vrije sectorwoningen

(de witte experimentele woningen gelegen aan de Berlagelaan)}.

De heer Bos merkte op dat de grond door de gemeente gekocht was met de duidelijke bedoeling daar het laatste afsluitende bestemmingsplan te realiseren. Bos zei dat zijn fractie - net als het college van B. en W. - uitging van de heersende woningnood en de reële woningbehoefte. Zijn fractie was het echter niet eens met de gehanteerde inschrijvingsnorm. Op dit moment was alleen woningbouw in de Leyen de enige reële mogelijkheid, te meer daar de raad onlangs had besloten dat De Bilt-

zuid groen moest blijven. Ook de PvdA had zich terdege voorbereid, vertelde Bos. Er was een aparte afdelingsvergadering gewijd aan het ter zake zijnde onderwerp. Zijn totale fractie was de mening toegedaan dat er doorgebouwd moest worden. Men kon het binnen de fractie echter niet voor 100% eens worden met betrekking tot de vraag tot hoever men met bouwen wilde gaan. Bos zou het standpunt van de meerderheid van de PvdA/PPR bekend maken en mevrouw Ten Brinke zou nadien het standpunt van de minderheid verwoorden. De grootst mogelijke meerderheid, zo zei

heer Bos, sprak zich uit voor variant A en schaarde zich dus achter het voorstel van het college. Wel stelde hij een paar voorwaarden. Ook zijn fractie was voor een ruimere inspraakmogelijkheid. Ook de meerderheid van zijn fractie vond dat verdere bebouwing stap voor stap diende te gebeuren. Bovendien hoopte hij dat er zoveel mogelijk gebouwd werd in de sociale sector. Dat hoefde niet alleen woningwetbouw te zijn. Ook premiebouw behoorde tot de mogelijkheden. Bos haalde nog enkele, ook reeds door Korsten ter tafel gebrachte, onderwerpen aan,

Berlagelaan. Zogenaamde experimentele woningen (foto jan 2001).

zoals het bouwen van een tunnel, de aanleg van de T 7 etc. Volgens hem lagen de meningen van de diverse raadsleden niet ver uit elkaar. Het enige waarover men van mening verschilde was het punt waarop men met de bouw moet stoppen en welke variant men nu zou moeten kiezen, zo verklaarde de heer Bos.

Daarna kwam mevrouw Ten Brinke aan het woord, die ook deel uitmaakte van de PvdA/PPR-fractie. Zij sprak namens de kleinste mogelijke minderheid, dus voor zich zelf. Zij vond dat niet alle feiten volledig vermeld stonden in het preadvies van het college van B. en W. en ook niet in de stukken van de actiegroep De Leyen. Zij kon daardoor niet tot een besluit komen. Zij vroeg of er serieus overleg mogelijk was met de omliggende gemeenten op het gebied van woningbouw. Haar aandacht was gevallen op een brief van B. en W. van Utrecht, waarin stond dat men het bouwen in De Leyen ernstig betreunde. Mevrouw Ten Brinke vond dat Utrecht daar dan ook iets tegenover moest stellen, namelijk ruimte om te bouwen in de desbetreffende gemeente. Ook was mevrouw Ten Brinke van mening dat er in een vroeg stadium inspraak van de burgers gewenst was middels systematisch opgezette hoorzittingen. Die

hadden volgens haar niet plaatsgevonden. Zij merkte bovendien op dat het Tweede Kamerlid Bram van der Lek (PSP) vragen had gesteld aan de minister van volkshuisvesting en ruimtelijke ordening betreffende het onderhavige uitbreidingsplan. De antwoorden op de gestelde vragen waren nog niet bekend. Zij hield zich daarom nog aan haar eigen interpretatie van de wet op de ruimtelijke ordening. Ook was er volgens haar weinig bekend over de ecologische waarde van het gebied. Kon het betreffende stuk bos worden gemist zonder schade te doen aan het leefklimaat en aan de gezondheid, nu en later. Zij verwees daarbij naar de informatie verkregen van de heren Florschütz en De Smidt, beiden milieudeskundigen bij de universiteit. Er stond ook nog een milieuonderzoek op stapel dat in opdracht van de provincie zou worden gehouden. Zij was bang dat B. en W. dit onderzoek van tafel wilden schuiven. Het door Florschütz opgestelde rapport was niet tijdens het commissoriaal overleg besproken. Zij vroeg om een speciaal op De Leyen gericht onderzoek, desnoods alleen op de grote lijnen. Als laatste punt haalde mevrouw Ten Brinke aan dat de te bouwen huizen in De Bilt niet rechtstreeks ten goede kwamen aan de woningzoekenden met lagere inkomens. Voor haar was het doorstromingsprincipe essentieel. Volgens haar

gingen er in het dorp geruchten rond waaruit zou blijken dat er van doorstroming weinig terecht kwam. Zij vond dan ook dat er op dit moment geen beslissing kon worden genomen. Zij wilde eerst voldoende zekerheid hebben betreffende de doorstroming van de lagere inkomensgroepen. Zij kwam tot de conclusie, dat zij stemming tijdens deze vergadering, wegens het ontbreken van essentiële gegevens, onverantwoord vond. Zij hoopte dat andere raadsleden het met haar eens waren.

Na deze uiteenzetting werd de vergadering voor enige tijd voor beraad geschorst, waarna de voorzitter, burgemeester Goldberg, de vergadering heropende. Hij zou eerst enkele punten van algemeen belang aansnijden, waarna de heer Borst (wethouder en lid van CC '70) en de heer Rademakers (wethouder en ook lid van CC '70) het woord zouden krijgen. Daarna kreeg de raad in tweede instantie de mogelijkheid om te spreken. Daarna zou, eventueel na een korte pauze, de stemming volgen. Het meest verstrekkende voorstel zou het eerst in stemming gebracht worden. Als er echter een voorstel zou worden ingediend waaruit bleek dat men tijdens deze vergadering niet tot stemming wenste over te gaan, dan diende dat voorstel minstens door drie leden te worden gesteund. Indien dat het geval was, dan

zou dat voorstel het eerst behandeld worden.

Daarna ging de burgemeester in op gestelde vragen en geuite bezwaren. Hij was het niet eens met de heer Van der Linden, die had betoogd dat de voorlichting beter had gekund. Sinds oktober 1971 was men op allerlei manieren bezig de bevolking voor te lichten, te reageren op commentaren etc. etc. Misschien had men soms wel iets anders kunnen handelen, maar gebrek aan informatie was volgens het college niet aan de orde. Bovendien maakte de voorzitter bekend dat de heer Kinket in de toekomst het college zou adviseren betreffende het voorlichtingswerk. Het college verwachtte veel van de nieuwe voorlichtingsambtenaar. Daarna merkte de voorzitter op dat, betreffende het toewijzingsbeleid, er een extra accent zou komen te liggen op de economische gebondenheid.

Als volgend onderwerp sneed de voorzitter de bouw van circa 160 premiekoopwoningen aan. De heer Van der Linden had aangedrongen op een snelle bouw. B. en W. wensten dat ook. Zij juichten het eigen woningbezit toe. Men wist echter niet of de bouw spoedig kon worden gerealiseerd. Men had met een juridisch-planologische procedure te maken. Het college hoopte weliswaar ook ditmaal op

grond van het bekende artikel 19 van de wet op de ruimtelijke ordening met de bouw te kunnen starten. Maar zeker was dat niet. Het ontwerpbestemmingsplan diende eerst ter visie gelegen te hebben, zodat inspraak mogelijk was. Het zou kunnen zijn dat er 200 bezwaarschriften binnenkwamen. Als daardoor artikel 19 niet gehanteerd zou kunnen worden, dan kon er niet snel gebouwd worden. Ook meldde de voorzitter dat het ondoenlijk was om alleen woningwetwoningen te bouwen. Het college zou er echter naar streven zo veel mogelijk de sociale woningbouw te stimuleren. Om het bestemmingsplan financieel rond te krijgen was het echter noodzakelijk een zeker percentage andere woningen te bouwen. Wel zegde de voorzitter toe, dat men de bouw van hoogbouw zo veel mogelijk zou beperken. Ook was het college bereid het amendement van de heer Van der Linden over te nemen. Het preadvies van B. en W. werd dus gewijzigd zoals de heer Van der

Dudokkwartier, na de storm van 25 september 1997.

Linden had voorgesteld.

Als reactie op het relaas van de heer Katan merkte de voorzitter op dat prognoses betreffende bevolkingsgroei nooit voor 100% uitkwamen. Het college hield zich echter aan de in oktober 1971 bekende gegevens. Betreffende het door de heer Flipse (VVD) gemaakte plan - een plan dat 'nogal wat planologische bezwaren' ontmoette - merkte de voorzitter op dat men daar later nog op terug wilde komen,

iets dat de heer Katan als een nieuw gegeven dankbaar aanvaardde. De voorzitter merkte echter op dat deze avond niet over het plan Flipse zou moeten worden gestemd, maar over variant A of B. Op uitspraken, zoals vermeld in de krant, betreffende de stemverhouding wilde de voorzitter zich niet baseren. Wel hoopte het college dat er geen nipte beslissing zou vallen. De voorzitter verwees naar de vergadering van oktober 1971 waarbij alle raadsleden hadden toegezegd de nota *De Leyen* als leidraad te gebruiken. Volgens deze nota zouden 59 van de 81 ha bebouwd worden. Het thans in variant A bedoelde gebied was kleiner dan het destijds beoogde. Bij variant A zouden er blijkens het door B. en W. gedane voorstel negen ha bos (oorspronkelijk was er sprake van zestien ha) moeten worden opgeofferd. Bij variant B zou helemaal geen bos worden geveld.

Naar aanleiding van de opmerking gemaakt door de heer Korsten (D '66), betreffende het op de stukken vermelde woord 'vertrouwelijk', merkte de voorzitter op dat het college had gemeend dit te moeten doen om eerst binnenskamers met de commissies te kunnen beraadslagen. Enkele raadsleden bleken het echter nodig te achten de inhoud met derden te bespreken. Juridisch had men daartoe het volste recht. Toch vond het college het ongewenst,

omdat de meningen van de diverse raadsleden betreffende het vroegtijdig naar buiten brengen van informatie verdeeld waren.

Nogmaals wees de voorzitter op de - volgens het college - in voldoende mate gegeven informatie betreffende de Leyen. Er waren veel brieven over dit onderwerp binnengekomen en ook het feit dat er die avond circa 180 mensen op de publieke tribune zaten toonde aan, dat er voldoende ruchtbaarheid aan was gegeven.

Het college van B. en W. was het met de heer Bos eens dat de Leyen de enige mogelijkheid bood om de woningnood te verminderen. Betreffende de aanleg van een tunnel merkte de voorzitter op, dat de realisatie daarvan beslist niet in 1973 zou geschieden. Er zouden betreffende de bouw ongetwijfeld bezwaarschriften binnen komen. De voorzitter merkte op, dat er dagelijks op het gemeentehuis bezwaarschriften binnen kwamen. Hij stoorde zich regelmatig aan de spreektrant van sommige bezwaarmakers! Er waren vaak veel onaangename kreten.

Betreffende het verzoek van mevrouw Ten Brinke om de stemming uit te stellen zei de voorzitter, dat het college zich tegen het uitstellen van een beslissing uitdrukkelijk

verzette. De woningnood was te schrijnend om stemming maanden uit te stellen.

Ook opperde de voorzitter dat B. en W. geen enkele illusie hadden betreffende overleg met de omliggende gemeenten. Het college had al gesproken met de gemeente Soest. Uit dat gesprek bleek dat Soest wel zou willen helpen in de duurdere bouw, maar zeker niet in de goedkoopste bouw. Utrecht betreurde het weliswaar dat er natuurgebied werd aangetast, maar dezelfde gemeente had niet geschreven dat er 1000 woningwetwoningen in Utrecht beschikbaar waren. B. en W. hadden gehoopt dat de gemeente Utrecht in verband met hun vrees betreffende verlies aan natuurgebied onze gemeente zou helpen betreffende het woningnoodprobleem. Dat bleek niet het geval te zijn.

Na de burgemeester kwam wethouder Borst aan het woord, die o.a. financiën in zijn portefeuille had. Hij merkte op, dat er die avond een planologische beslissing genomen diende te worden. Er werden geen grondprijzen vastgesteld. Wanneer er een bestemmingsplan werd gemaakt dan was het op grond van artikel 7, lid 3 van het besluit op de ruimtelijke ordening noodzakelijk, dat de gemeente een onderzoek instelde naar de economische

uitvoerbaarheid. Het vaststellen van grondprijzen en van de subsidies op huizen was geen gemeentelijke zaak maar een rijkszaak. De provincie stond bovendien op het standpunt, dat de opbrengst van de percelen voldoende moest zijn om de kosten van aankoop en bouwrijp maken er uit te halen. De heer Borst achtte het niet realiseerbaar het door de heer Katan gedane voorstel betreffende het uitgeven van grond in erfpacht positief te benaderen. De heer Borst meende dat het verleden had geleerd, dat grond uitgeven in erfpacht, niet leidde tot een lagere bouw prijs en dus geen lagere huur zou opleveren.

Betreffende de aanleg van parkeerplaatsen merkte Borst op dat er in het verleden bestemmingsplannen van de provinciale planologische dienst terug kwamen, omdat er in de plannen niet genoeg parkeerplaatsen werden aangegeven. Wel achtte hij het reëel dat de autobezitter iets diende te betalen. Misschien was het mogelijk in de toekomst parkeerbelasting in te voeren. Dat zou dan niet alleen in de Leyen moeten gebeuren, maar in de hele gemeente.

Naar aanleiding van de gestelde vraag van de heer Korsten of de kosten die verband hielden met de aanleg van een tunnel onder de spoorlijn niet betaald konden worden uit de middelen

voor bovenwijkse voorzieningen, merkte de heer Borst op dat de tunnel, na het realiseren van een halteplaats, inderdaad niet alleen voor de Leyen van belang zou zijn. De financiering zou dan mogelijk op andere wijze kunnen geschieden. Het college kon echter die avond daarover nog geen bindende uitspraak doen. Ook betreffende het verhogen van de grondprijzen voor de schoolterreinen ontbrak het college de bevoegdheid. Dat zou men in Den Haag moeten regelen.

Na nog wat gepraat betreffende de grondkosten kreeg wethouder Rademakers het woord, die onder andere huisvesting in zijn portefeuille had. Hij bevestigde dat B. en W. zich bleven vasthouden aan het standpunt dat iedere te bouwen woning zo veel mogelijk direct de woningnood diende te lenigen, eventueel via doorstroming. Mocht de huur van een vrij gekomen woning boven de draagkracht van de minst draagkrachtigen gaan, dan bestond de mogelijkheid een huursubsidie toe te kennen. De elementen doorstroming en huursubsidie zouden ook in de toekomst met elkaar verbonden blijven. Hij beloofde dat B. en W. iedere keer opnieuw zouden enquêteren betreffende de behoefte naar nieuw te bouwen woningen. Zo'n enquête zou kunnen uitwijzen

of er behoefte was aan premiewoningen of aan woningwetwoningen.

Rademakers merkte op dat, wanneer men tot variant B zou besluiten (iets wat de VVD wenselijk achtte), er 400 woningen minder gebouwd zouden kunnen worden, woningen die ook niet elders in de gemeente gerealiseerd konden worden en waaraan wel een dringende behoefte was. Weliswaar zou de huur van de huizen in de Leyen circa f 325,- per maand bedragen, toch dacht hij dat optimale doorstroming mogelijk was, mede omdat was afgesproken dat er binnen korte tijd 160 premiekoopwoningen zouden worden gerealiseerd.

Na de uiteenzettingen van de heren Borst en Rademakers verzocht de voorzitter de raadsleden om in tweede instantie in telegramstijl te reageren, iets wat blijkens de lengte van de notulen niet lukte. De heer Katan kon zich niet vinden in de op initiatief van Van der Linden gewijzigde tekst. Wel stond zijn fractie achter het eerste deel van het voorstel, dat inhield dat men verdere bebouwing in de Leyen tot ontwikkeling wilde brengen. De VVD had problemen met het tweede deel van het amendement, waarin duidelijk werd gesteld dat het bestemmingsplan werd vastgesteld op

variant A. De VVD vond dat er in fasen moest worden gebouwd. Bovendien zou er alleen volgens de behoefte van de woningzoekenden in de sociale sfeer gebouwd moeten worden. Zijn fractie kon geen goedkeuring geven aan een beleid dat tot 1980 vast lag en zou zich dus uitspreken voor variant B. De VVD wilde temporisering. De VVD schaarde zich achter de wens van mevrouw Ten Brinke en wilde de stemming uitstellen. Zijn fractie diende daarom een motie in die als volgt luidde:

„De raad van de gemeente De Bilt, in vergadering bijeen op 3 mei 1973, van mening zijnde dat het beleid ten aanzien van woningzoekenden en milieubehoud zorgvuldig afgedwongen dient te worden, constaterende dat een dergelijke afweging nog grondiger kan geschieden dan is gebeurd, mede ten gevolge van nieuwe inzichten en gegevens, constaterende voorts dat deze gegevens binnen afzienbare tijd gevraagd, respectievelijk verkregen kunnen worden, besluit zijn oordeel met betrekking tot de bestemming De Leyen op te schorten tot, in overleg met de bevolking, toereikende gegevens bekend zijn geworden inzake bevolkingstoename, ecologie, verkeersontwikkeling, planologie bij dichtere bebouwing en financiën en gaat over tot de orde van de dag.”

De heer Korsten (D '66) kwam daarna aan het woord en uitte nog diverse opmerkingen en bezwaren. Zijn fractie was niet voor 100% tevreden met de door voorzitter en wethouders gegeven antwoorden. Er bleven nog vraagtekens betreffende sommige punten. Ook mevrouw Ten Brinke was niet voldaan. Zij had gehoopt op een 'zinnige reactie'. Zij had het gevoel dat het college niet goed geluisterd had. Zij schaarde zich volledig achter de motie van de heer Katan. De heer Bos (PvdA/PPR) wilde niet wachten met het nemen van een beslissing. De beschikbare gegevens waren volgens de meeste leden van zijn fractie hard genoeg om tot een beslissing te kunnen komen. Men zou aan variant A de voorkeur geven. Men volgde dus het preadvies.

De voorzitter merkte op dat men deze avond een principebesluit diende te nemen betreffende de gebiedsafbakening. Wanneer een meerderheid van de raad zou kiezen voor variant A betekende dat dat er negen ha zouden moeten worden gekapt. De voltallige raad was in oktober 1971 bereid om bos op te offeren ten behoeve van woningbouw. Toen ging men er nog van uit dat er zestien ha zouden moeten worden geveld. Volgens het college was uitstel van de stemming onmogelijk. Op 12 juli 1973

zou er betreffende de Leyen vergaderd worden in de provinciale planologische commissie. Het was daarom nodig dat het college op de hoogte was van de stellingname van de raad. De voorzitter bracht echter toch de motie van de heer Katan in stemming. De VVD-leden stemden uiteraard voor, gesteund door enkele leden van D '66 en mevrouw Ten Brinke. Het bleek een minderheid. Bedoelde motie betreffende het uitstel werd met 10 tegen 11 stemmen verworpen. Katan probeerde nog een amendement op het door CC '70 ingediende amendement in te brengen. De voorzitter kwam hem tegemoet en bracht ook dat ter stemming. Maar ook dat voorstel werd met 10 stemmen voor en 11 tegen verworpen.

De voorzitter meende uit voorgaande gesprekken te mogen opmaken, dat alle raadsleden het eens waren met punt a van het voorstel, dat luidde: „Een verdere bebouwing van het plan De Leyen tot ontwikkeling te brengen.” Zonder hoofdelijke

stemming besloot de raad conform dit voorstel. Daarna kwam punt b van het voorstel ter stemming, waarbij de door CC '70 gewijzigde tekst werd gehanteerd. Na stemming bleek, dat het door B. en W. gedane voorstel betreffende variant A met betrekking tot het realiseren van De Leyen met elf stemmen voor en tien stemmen tegen werd aangenomen. De bebouwing in de Leyen zou tot ontwikkeling worden gebracht, waarbij men zou trachten zo veel mogelijk bos te sparen. Het was al met al

Friedhoffkwartier noord-oostzijde. Foto oktober 1995.

De Leyen, deel 4

een erg lange zitting geworden De vergadering werd pas na twee uur 's nachts gesloten. Ik kan u verzekeren dat het laatste woord betreffende de bebouwing in de Leyen nog lang niet was gesproken. Ook tijdens de raadsvergadering van 27 juni 1974, waarin de raad een beslissing moest nemen betreffende het bestemmingsplan De Leyen, werd er langdurig van gedachten gewisseld. Nog langer zou het duren voordat er officieel goedkeuring werd verleend aan bedoeld bestemmingsplan. Ik zal u daar in volgende artikelen meer over vertellen.

Bron:

- notulen raadsvergadering 3 mei 1973, zich bevindend in dossier 40 van het streekarchief Vecht en Venen, archief gemeente De Bilt 1932-1987.
- dossier 1.777.811.21 Bestemmingsplan 'De Leyen'. Inv.nr. 134.

BBBBBBB

SILHOUET

Wie weet meer van het silhouet van deze dominee Storm? Dit silhouet hangt in de Oude School.

W. Storm